

Saunia e Peresitene Henry B. Eyring
Fesoasoani Muamua i le Au Peresitene Sili

O Se Tofi o le Faamoemoe e Le Mafaatauina

A e filifili pe osia pe tausia se feagaiga ma le Atua, ua e filifili foi pe o le a e tuua se tofi o le faamoemoe mo i latou e ono mafai ona mulimuli i au faataitaiga.

O uso e ma tuafafine, o nisi o outou sa valaauliaina i lenei sauniga e faifeautalai o Le Ekalesia a Iesu Keriso o le Au Paia o Aso e Gata Ai. O na faifeautalai atonu ua uma ona latou valaauliaina outou ia faia se filifiliga e osifeagaiga ma le Atua e ala i le papatisoina.

O isi o outou o loo faafofoga mai ona sa outou taliaina le valaaulia a se matua, pe atonu foi o se tamaitiiti, na tuu atu ia te outou ma le faamoemoe o le a outou filifili e tuu ia feagaiga ua uma ona outou osia ma le Atua i le totonugalemu o o outou olaga. O nisi o outou o loo faafofoga mai ua uma ona faia lenei filifiliga e tofoi atu i le Faaola ma o loo lagonaina i le asō le olioli o Lona talileleia o oe.

Po o ai lava oe ma po o fea foi o e i ai, ua e umia i ou lima le gafatia e maua ai le fiafia o le toatele o tagata e sili atu i lo le aofai e mafai ona e mafaufauina. O aso uma ma itula uma e mafai ai ona e filifili e osia pe tausia se feagaiga ma le Atua.

Po o fea lava o e i ai i luga o le ala e maua ai le meaalofa o le ola e faava-vau, ua e umia i ou lima le avanoa e faaali atu ai i le tele o tagata le auala e tau atu i le fiafiaga sili atu. A e filifili pe osia pe tausia se feagaiga ma le Atua, ua e filifili foi pe o le a e tuua se tofi o le faamoemoe mo i latou e ono mafai ona mulimuli i au faataitaiga.

Ua faamanuiaina i tatou i le folafolaga o sea tofi. Ou te nofoitalafu pea i le tele o lo'u fiafia i le olaga i se tamalii ou te lei feiloai ai lava i lou olaga faaletino. O ia o se tamaitiiti matuaoti na avea ma se tasi o o'u matua o matua matutua. Sa ia tuua mo au se tofi o le faamoemoe le mafaatauina. Sei ou faamatala atu ia te outou nisi o vaega na ia faia i le fatuina o lenei tofi mo au.

O lona igoa o Heinrich Eyring. Sa fanau mai o ia i se aiga mauoa. O lona tama, o Edward sa umiaina se esetete tele i Coburg, lea ua avea nei ma Siamani. O lona tina o Viscountess Charlotte Von Blomberg. O lona tama o le tausii fanua o le Tupu o Perusia.

O Heinrich o le atalii ulumatua a Charlotte and Edward. Na maliliu Charlotte i le 31 tausaga, ina ua mavae le fanau mai o le la tama lona tolu. Sa lei pine ae maliliu Edward, ma maumau uma ai ana meatotino ma lona tamao-aiga i se teugaoa na gau. Sa na o le 40 ona tausaga. Sa ia tuua se fanau matua-oti se toatolu.

O Heinrich, le tama o lo'u tama-matua, sa maliliu uma ona matua ma maumau uma ai se tofi sili faalela-lolagi. Sa lei sana tupe. Sa ia tusia i lana talafaasolopito sa ia lagonaina o lona faamoemoe sili ua faalagolago lea i le alu i Amerika. E ui lava sa lei ma sona aiga po o ni uo iina, ae sa ia lagonaina lava le faamoemoe e uiga i le alu i Amerika. Sa muamua alu o ia i le Aai o Niu Ioka. Mulimuli ane na ia masii atu i St. Louis, Misuri.

I St. Louis, o se tasi na la faigaluega faatasi o se tagata o le Au Paia o Aso e Gata Ai. Sa ia maua mai ia te ia se kopi o se tamaitusi na tusia e Elder Parley P. Pratt. Sa ia faitauina ona ia suesue lea i soo se mea na mafai ona ia maua e uiga i le Au Paia o Aso e Gata Ai. Sa ia tatalo ia iloa pe moni lava o loo i ai ni agelu e faaali mai i tagata, pe o i ai se perofeta soifua, ma pe o lea ua ia mauaina se tapuaiga moni ua faaali mai [e le Atua].

Ina ua mavae le lua masina o suesuega maeaea ma tatalo, sa faia ai e Heinrich se miti lea na tau atu ai ia te ia e ao ona papatisoina o ia. O se tamalii ou te faamamaluina lona igoa ma le perisitua, o Elder William Brown, sa ia faatinoina le sauniga. Sa papatisoina Heinrich i se faatanoa vai timu i le aso 11 o Mati, 1855, i le 7:30 i le taeao.

Ou te talitonu na iloa e Heinrich Eyring i lenei taimi e moni le mea lea ua ou aaoaina atu ia te outou i le asō. Sa ia iloa ina o le fiafia o le ola e faava-vau e sau mai i sootaga faaleaiga lea e faaauau pea e faavavau. E tusa lava pe na ia faatoa mauaina le fuafuaga o le

fiafia a le Alii, sa ia iloaina lava o lona faamoemoe mo le olioli e faavavau sa faalagolago lea i filifiliga saoloto a isi ia mulimuli i lana faataitaiga. I lona faamoemoe o le fiafia e faavavau sa faalagolago i tagata sa lei fananau mai.

O se vaega o le tofi o le faamoemoe o lo matou aiga, sa ia tuua ai se talafaasolopito mo ona suli.

I lona talafaasolopito ou te lagonaina ai lona alofa mo i matou o le a mulimuli ia te ia. I ana upu ou te lagonaina ai lona faamoemoe ia mafai e ona suli ona filifili e mulimuli ia te ia i luga o le ala e toe foi atu i le aiga faalelagi. Sa ia iloaina e le faia i se filifiliga tele se tasi ae o le tele o tamai filifiliga laiti. Ou te sii mai i lana talafaasolopito:

“Mai le taimi faatoa ou faalogo muamua ai ia Elder Andrus o saunoa . . . sa ou auai ai lava i taimi uma i sauniga a le Au Paia o Aso e Gata Ai ma o le mea moni, sa seasea o’u misia ni sauniga, aua o lo’u tiute le auai i ia sauniga.

“Ua ou tusia lenei mea i la’u talaaga ina ia mafai e la’u fanau ona mulimuli i la’u faataitaiga ma ia le lafoaia lava lenei tiute taua o le faapotopoto faatasi ma le Au Paia.”¹

Sa iloa e Heinrich e faapea i sauniga faamanatuga e mafai ai ona faafouina la tatou folafolaga ia manatua pea le Faaola ma maua Lona Agaga e faatasi ma i tatou.

O le Agaga lena na lagolagoina o ia i le taimi o le misiona lea na valaau i ai o ia i nai masina talu ona ia taliaina le feagaiga o le papatisoga. Sa ia tuua e pei o le tuua o lona tofi, lana faataitaiga o le tumau faamaoni i lana misiona mo le ono tausaga i le nofoaga na taua i lona taimi o Teritori Initia. Ina ia maua lona faamalologa mai lana misiona, sa ia savali ai ma pu’e se nofoaafi mai Okalahoma i le Aai o Sate Leki, o se mamao pe tusa o le 1,100 maila (1,700 km).

E lei pine lena ae valaauina e le perofeta a le Atua ia masii atu i Iuta

i saute. Mai iina sa ia taliaina ai se isi valaauga e auauna atu i se misiona i lona atunuu moni o Siamani. Ona ia taliaina lea o le valaaulia a se Aposetolo a le Alii o Iesu Keriso e fesoasoani atu i le fausiaina o aai tau faato’a a le Au Paia o Aso e Gata Ai i Mekisiko. Mai iina sa valaauina ai o ia i le Aai o Mekisiko e toe avea ma se faifeautalai faamisiona. Sa ia faamamaluina na valaauga. O loo tanumia nei o ia i se fanuatanu itiiti i Colonia Juárez, Chihuahua, Mekisiko.

Ua ou taua nei mea moni ina ia le tautino atu ai sona maoae tele po o ni mea na ia faia mo ona suli. Ae ua ou faamatalaina na mea moni e faamamalu ai o ia mo le faataitaiga o le faatuatua ma le faamoemoe sa i ai i lona loto.

Sa ia taliaina na valaauga ona o lona faatuatua i le faaali atu o le Keriso toetu ma lo tatou Tama Faalelagi ia Iosefa Samita i se togavao i le setete o Niu Ioka. Sa ia taliaina na mea ona sa ia te ia le faatuatua ua toefuatai mai ki o le perisitua i le Ekalesia a le Alii faatasi ai ma le mana e faamau ai aiga e faavavau, pe a lava lo latou faatuatua e tausia ai a latou feagaiga.

E pei o Heinrich Eyring, lo’u tuua, atonu e avea oe ma tagata muamua i lou aiga e taitai le ala i le ola e faavavau i luga o le ala o feagaiga paia ua osia ma tausia ma le filiga ma le faatuatua. O le feagaiga faaEnoka ua aumai faatasi ai tiute ma folafolaga. Mo i tatou uma, e pei ona i ai mo Heinrich, o na tiute o nisi taimi e faigofie ae e tele lava ina faigata. Ae manatua, o tiute o nisi taimi e tatau lava ona faigata ona o lo latou faamoemoega o le tuleia o i tatou i luga o le ala ina ia ola e faavavau faatasi ma le Tama Faalelagi ma Lona Alo Pele, o Iesu Keriso.

E te manatua upu mai le tusi a Aperaamo:

“Ma sa tulai mai se tasi i totonu o i latou sa pei o le Atua, ma sa fai atu o ia ia te i latou o e sa faatasi ma ia:

O le a tatou o i lalō, ona o loo i ai se avanoa iina, ma o le a tatou ave mai mea nei, ma o le a tatou faia se lalolagi e nonofo ai i latou nei;

“Ma o le a tatou tofotofoina ai i latou, e vaai pe latou te faia mea uma o soo se mea e poloaiina ai i latou e le Alii lo latou Atua;

“Ma o i latou o e e tausia lo latou esetete muamua, o le a faaopoopoina i luga o i latou; ma o i latou o e e le tausia lo latou esetete muamua o le a latou le maua le mamalu i le malo e tasi faatasi ma i latou o e e tausia lo latou esetete lona lua o le a faaopoopo i luga o o latou ulu le mamalu e faavavau ma faavavau lava.”²

O le tausia o lo tatou esetete lona lua e faalagolago lea i lo tatou osia o feagaiga ma le Atua ma le faatunuuina ma le faamaoni o o tatou tiute ua manaomia mai ia i tatou. E manaomia le faatuatua ia Iesu Keriso o lo tatou Faaola e tausia ai feagaiga paia mo le olaga atoa.

Ona sa pauu Atamu ma Eva, ua tatou oo ai i faaososoga, tofotofoaga, ma le oti e fai ma o tatou tofi aoao. Peitai, na tuu mai e lo tatou Tama Faalelagi alofa ia i tatou le meaalofa o Lona Alo Pele, o Iesu Keriso, e fai ma o tatou Faaola. O lona meaalofa maoae ma le faamanuiaga o le Togiola a Iesu Keriso ua aumaia ai se tofi mo tagata uma: le folafolaga o le Toetu ma le mauaina o le ola e faavavau mo i latou uma e fananau mai.

O le faamanuiaga silisili o faamanuiaga uma a le Atua, le ola e faavavau, ua na o le osia o feagaiga o loo maua i le Ekalesia moni a Iesu Keriso e oo mai ai ia i tatou e ala i Ana auuna faatagaina. Ona o le Pa’u, tatou te manaomia uma ai aafiaga faamainaina o le papatisoga ma le faaee atu o lima e maua ai le meaalofa o le Agaga Paia. O nei sauniga e tatau ona faatinoina e ala mai ia i latou o loo umiaina le pule tatau o le perisitua.

Ona faatasi ai lea ma le fesoasoani a le Malamalama o Keriso ma le Agaga Paia, e mafai ai ona tatou tausia feagaiga uma tatou te osia ma le Atua, aemaise lava feagaiga o loo maua i totonu o Ona malumalu. Ua na o le pau lava lena o le auala, ma faatasi ai ma lena fesoasoani, e mafai ai e tagata uma ona maua lona tofi moni o se atalii po o se afafine o le Atua i se aiga e faavavau. .

I nisi o loo faafofoga mai ia te au, o lena mea e ono foliga mai o se miti toetiiti lava a leai se faamoemoe.

Ua outou vaaia ni matua faamaoni o loo faanoanoa ona o fanau o e ua teena feagaiga pe ua filifili foi e solia a latou feagaiga ma le Atua. Ae o na matua e mafai ona maua le mafanafana ma le faamoemoe mai i aafiaga o isi matua.

Na toe foi mai le atalii o Alema ma atalii o le Tupu o Mosaea mai le fouvale tele e faasaga i feagaiga ma poloaiga a le Atua. Na vaaia e Alema le Itiiti lona atalii o Korianetona o liliu ese mai le solia o agasala matuia i auunaga faamaoni. O loo faamaumauina foi i le Tusi a Mamona le vavega na oo i sa Lamana i le lafoaia o tu ma aga masani o le ita i le amiotonu ma osifeagaiga e oti ina ia faatumauina ai le filemu.

Sa auina mai se agelu ia Alema le Itiiti ma atalii o Mosaea. Na afio mai le agelu ona o le faatuatua ma tatalo a o latou tama ma le nuu o le Atua. Mai na faataitaiga o le mana o le Togiola o loo galue i loto o tagata, e mafai ai ona e mauaina le lototele ma le mafanafana.

Ua tuuina mai e le Alii ia i tatou uma le puna o le faamoemoe a o tatou tauivi e fesoasoani ia i latou tatou te alofofa i ai ia talia lo latou tofi e faavavau. Ua Ia faia ni folafolaga ia i tatou pe a tatou taumafai pea e faapotopoto mai tagata ia te Ia, ae e le faavaivai lava o Ia, ma e le tatau foi ona tatou faavaivai. Ua Ia faia se faataitaiga atoatoa mo i tatou i Lona alofa tumau: “Ma ou te toe fai atu, ua faafia ona ou manao e faapotopoto mai outou e pei ona ofaofatai mai e se matuamoa lana toloai i lalo o ona apaau, ioe, outou e tagata o le aiga o Isaraelu, outou o e o nonofo i Ierusalema, e pei o outou ua pauu; ioe, ua faafia ea ona ou manao e faapotopoto mai outou e pei ona ofaofatai mai e se matuamoa lana toloai, ae outou le mananao i ai.”³

E mafai ona tatou faalagolago i lona faanaunaga lemafaatolaloina o le Faaola ia aumai fanau agaga uma a le Tama Faalelagi ma faafoi atu i lo latou aiga faatasi ma Ia. O matua faamaoni uma, matua matutua, ma matua o matuamatutua ua tofi maua uma i lona manao. O le Tama Faalelagi ma le Faaola o o tatou faataitaiga atoatoa ia o mea e mafai ma e tatau ona tatou faia. La te le faamalosia lava i tatou ia amiotonu ona o le amiotonu e tatau ona filifili ai. La te faia le amiotonu ia tatou iloatinoina, ma La te tuu mai ia tatou vaaia o ona fua e suamalie.

O tagata uma e fananau mai i lenei lalolagi e mauaina le malamalama o Keriso, lea e fesoasoani ia i tatou ia vaaia ma lagonaina le mea e sa’o ma le mea e sese. Ua auina mai e le Atua ni auuna faaletino o e e mafai, e ala

i le Agaga Paia, ona fesoasoani ia i tatou ia iloa mea ua Ia finagalo tatou te faia ma mea ua Ia faasaina. Ua faia e le Atua ia tosina atu i le filifilia o le mea sa'o e ala i le faatagaina o i tatou ia lagonaina aafiaga o a tatou filifiliga. Afai tatou te filifilia le mea sa'o, o le a tatou mauaina le fiafia—i le taimi mulimuli. Afai tatou te filifilia le leaga, o le a oo mai le faanoanoa ma le maasiasi—i le taimi mulimuli. Ua mautinoa lava na aafiaga. Ae e tele lava ina faatuai mai ona o se faamoemoega. Afai e vave maua faamanuiaga, o le filifilia o le mea sa'o o le a fausia ai le faatuatua. Ma e talu ai o le faanoanoa i nisi taimi foi e matua tuai ai lava ona oo mai, ae e manaomia le faatuatua e lagona ai le manaomia ona saili atu i le faamagaloga o agasala i se taimi vave i lo le tatou lagonaina o ona aafiaga faanoanoa ma le tigo.

Sa faanoanoa le Tama o Liae i filifiliga na faia e nisi o ona atalii ma o latou aiga. Sa avea o se tamalii maoae ma lelei—o se perofeta a le Atua. Sa tele ina ia molimau atu ia i latou e uiga i lo tatou Faaola, o Iesu Keriso. O ia o se faataitaiga o le ususitai ma le auuina atu pe a valaau mai le Alii ia tuua uma ana meatotino faalelalagi ae faasao lona aiga mai le faafanoga. I le pulapulalagoto ai o lona soifua, sa ia molimau atu pea i lana fanau. E faapei o le Faaola—ma e ui i lona mana e iloaitino ai o latou loto ma iloa ai le lumanai i le faanoanoa ma le matagofie—ae sa faaloaloa atu pea aao o Liae e taitai mai lona aiga i le faaolataga.

O aso nei e faitau miliona suli o le Tama o Liae o loo faamaoniaina lona faamoemoe mo i latou.

O le a se mea e mafai ona e faia ma ou faia e aao ai mai le faataitaiga a Liae? E mafai ona tatou utuvai ma lana faataitaiga e ala i le suesueina o tusitusiga paia ma le agaga tatalo ma e ala i le tausisi i ai.

Ou te fautua atu ia vaai lata mai ma vaai mamao a o e taumafai e tuu atu le tofi o le faamoemoe i lou aiga. I se taimi puupuu, o le a i ai faafitauli ma o le a faasaolo solo Satani. Ma o le a i ai ni mea e faatalitali i ai ma le onosai, i le faatuatua, ma le iloina e galue le Alii i Lana lava taimi ma i Lana lava ala.

E i ai mea e mafai ona e vave faia, pe afai e talavou i latou e te alofa i ai. Manatua e faigofie atu ma sili atu ona aoga ia tatalo faaleaiga i aso uma, suesueina o tusitusiga paia faaleaiga, ma le fefaasoaiina o a tatou molimau i sauniga faamanatuga pe afai e laiti le fanau. E tele lava ina lagonagofie e fanau iti le Agaga nai lo i tatou.

A latou matutua ae, o le a latou manatuaina viiga sa latou usuina faatasi ma outou. E oo lava i le manatuaina o musika, o le a latou manatuaina upu o tusitusiga paia ma molimau. E mafai ona faamanatu mai e le Agaga Paia mea uma ia i tatou, ae o upu o mau ma viiga o le a umi ona tumau. O na manatuaga o le a uunaia ai i latou e toe foi mai pe a latou se ese mo se taimi, masalo mo ni tausaga, mai le ala i le aiga i le ola e faavavau.

O le a tatou manaomiaina le vaai mamao pe a lagonaina e i latou tatou te alolofa i ai ia faatosinaga a le lalolagi faapea ai ma lagona masalosalo lea e foliga mai e lofituina ai lo latou faatuatua. Tatou te maua le faatuatua, faamoemoe, ma le alofa mama e taiala ai i tatou ma ia faamalosi ai i latou.

Ua ou vaai i lena mea i le avea ai ma se fesoasoani i perofeta soifua se toalua a le Atua. O i laua o ni tagata taitoatasi e i ai ni uiga faaletagata uiga ese. Ae sa foliga mai na la tofua maua uma se

faamoemoe tumau. Pe a faaali mai e se tasi se popolega e uiga i se mea i totonu o le Ekalesia, o la latou tali e tali soo ai “Oi, o le a lelei lava mea uma.” O le a latou iloina atili lava le faafitauli i lo tagata e faaalua se popolega.

Latou te iloina foi le ala a le Alii, ma o lea latou te faamoemoe ai lava i taimi uma i Lona malo. Latou te iloina o loo i ai o Ia i lona faauluuluga. O Ia e ou le malosi uma lava ma e popole o Ia. Afai e te faatagaina o Ia e avea ma taitai o lou aiga, o le a lelei mea uma.

O nisi o suli o Heinrich Eyring sa foliga mai na se ese. Ae o le toatele o ana fanau a fanau a fanau a fanau e o i malumalu a le Atua i le 6:00 i le taeao e faatino ia sauniga mo tuua latou te lei feiloai lava i ai. Latou te o ona o le tofi o le faamoemoe na ia tuua. Sa ia tuua se tofi lea ua mauaina e le toatele o ona suli.

A uma ona tatou faia o mea uma i le faatuatua, o le a faamaoniaina e le Alii o tatou faamoemoe mo faamanuiaga sili atu mo o tatou taiga i lo mea e mafai ona tatou mafaufauina. E finagalo o Ia mo mea silisili mo i latou ma i tatou, o Ana fanau.

O i tatou uma o fanau a se Atua soifua. O Iesu le Nasareta o Lona Alo Pele ma o lo tatou Faaola toetu. O Lana Ekalesia lena. Ua i ai ia ki o le perisitua, ma o lea e mafai ai ona faavavau aiga. O lo tatou tofi lemafaatua lena. Ou te molimau atu e moni i le suafa o le Alii o Iesu Keriso, amene. ■

FAAMATALAGA

1. Tagai Henry Eyring, *Reminiscences*, circa 1880–1896, typescript, Church History Library, 16–21.
2. *Aperaamo* 3:24–26.
3. 3 Nifae 10:5.